DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)
16. december 1987 *

I sag 111/86,

Évelyne Delauche, tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Bruxelles, ved advokat E. Lebrun, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat T. Biever, 83, boulevard Grande-Duchesse-Charlotte,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved M. Wolfcarius, Den Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af advokat R. Andersen, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgt,

hvori der er nedlagt påstand, dels om annullation af Kommissionens afslag på sagsøgerens ansøgning om en stilling som kontorchef (meddelelse om ledig stilling KOM/680/85) samt Kommissionens beslutning om at udnævne en anden ansøger, dels om, at Kommissionen tilpligtes at erstatte sagsøgeren det tab, hun har lidt som følge af de to beslutninger,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco, dommerne R. Joliet og F. Schockweiler,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

* Processprog: Fransk.

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 8. oktober 1987,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 19. november 1987,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning, indleveret til Domstolens Justitskontor den 12. maj 1986, har Evelyne Delauche, som er tjenestemand ved Kommissionen, anlagt sag med påstand dels om annullation af Kommissionens afslag på hendes ansøgning om en stilling som kontorchef (meddelelse om ledig stilling KOM/680/85) samt Kommissionens beslutning om at udnævne en anden ansøger, dels om, at Kommissionen tilpligtes at erstatte sagsøgeren det tab, hun har lidt som følge af de to beslutninger, og mere generelt, fordi Kommissionen ikke har truffet effektive foranstaltninger til at undgå forskelsbehandling på grundlag af køn.

2 Evelyne Delauche har juridisk universitetsuddannelse. Den 1. januar 1979 indplacerede Kommissionen hende i lønklasse A 4. Siden da har hun ansøgt om seks forskellige stillinger i lønklasse A 3, som imidlertid hver gang er blevet besat med en mandlig ansøger.

3 Den 12. april 1985 bekendtgjorde Kommissionen en meddelelse om ledig stilling som kontorchef for afdelingen »Administrative og økonomiske rettigheder« (KOM/680/85), hvortil også Delauche indgav ansøgning.

4 Den 11. juli 1985 afslog Kommissionen hendes ansøgning uden at anføre nogen begrundelse herfor og udnævnte den 29. juli 1985 Capogrossi, som har universitetseksamen i økonomi og handel med speciale i aktuarvidenskab. Capogrossi var forud herfor blevet forfremmet til lønklasse A 4 den 1. januar 1983.

5 Den 24. september 1985 indgav sagsøgeren klage over disse to beslutninger, men fik afslag herpå, først en stiltiende afvisning af 24. januar 1986 og dernæst udtrykkelig afvisning af 10. marts 1986.

6 Hun har herefter anlagt nærværende sag den 12. maj 1986.

7 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder samt parternes anbringender og argumenter henvises til retsmøderapporten, som indeholder en mere udførlig redegørelse herfor.

Annullationspåstanden

Anbringendet om tilsidesættelse af sagsøgerens fortrinsret til stillingen

8 Sagsøgerens første anbringende er, at der i den situation, hvor flere ansøgere er anerkendt som lige egnede til en stilling, men det ene af de to køn klart er underrepræsenteret i stillinger på det pågældende niveau, bør gives fortrinsret til ansøgeren fra det køn, som er underrepræsenteret. I sin besvarelse af sagsøgerens klage har Kommissionen udtrykkeligt erkendt, at hun burde sidestilles med den foretrukne ansøger. Af Kommissionens egen statistisk fremgår endvidere, at der i stillinger på A 1-, A 2- og A 3-niveau er mindre end 2% kvinder. Under disse forhold burde Kommissionen havde givet sagsøgeren fortrinsret.

9 Herom bemærkes, at en af de to betingelser, sagsøgeren selv har opstillet, for at give en ansøger fra det køn, der er underrepræsenteret, fortrinsret, ikke er opfyldt. Det fremgår nemlig af den skrivelse, hvormed Kommissionen besvarede hendes klage, at den ikke fandt, hun var lige så egnet som Capogrossi til den pågældende stilling, men at det stemte bedre overens med tjenestens interesse at udnævne ham.

10 Det første anbringende må herefter forkastes, uden at det er nødvendigt at tage stilling til, om en ansøger fra det køn, der er underrepræsenteret, rent faktisk har en fortrinsret, når de betingelser, sagsøgeren anfører, i øvrigt er opfyldt.

Anbringendet om tilsidesættelse af begrundelsespligt

11 Sagsøgerens andet anbringende er, at de anfægtede beslutninger er retsstridige, fordi de ikke er forsynet med nogen begrundelse. Sagsøgeren anfører i den forbindelse, at der var to omstændigheder, som gjorde, at beslutningerne burde have været begrundet.

12 Den første var, at Kommissionens beslutning var stik imod alle forventninger. I forhold til den foretrukne ansøger havde hun nemlig bedre kendskab til de sagsområder, der er nævnt i stillingsopslaget, og havde udvist større forudgående mobilitet i tjenesten. Desuden var hun ældre end sin konkurrent og havde større anciennitet, såvel inden for institutionen som i lønklasse A 4. Alene på grund af disse momenter burde Kommissionen have begrundet udnævnelsen af Capogrossi.

13 Herom bemærkes under henvisning til Domstolens domme af 13. juli 1972 i sag 90/71, Bernardi mod Europa-Parlamentet (Sml. 1972, s. 149) og 30. oktober 1974 i sag 188/73, Grassi mod Rådet (Sml. 1974, s. 1099), at beslutninger om forfremmelse ikke bør begrundes, hverken over for adressaterne — for hvem beslutningerne ikke er bebyrdende — eller over for de forbigåede ansøgere, hvem begrundelsen i givet fald tværtimod vil kunne komme til skade. Sagsøgerens argument må herefter forkastes.

14 Den anden omstændighed, som gjorde, at Kommissionen burde have begrundet de anfægtede beslutninger, beror ifølge sagsøgeren på de særlige krav, som må stilles af hensyn til overholdelsen af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder. Ansættelsesmyndigheden bør nemlig have pligt til at begrunde afslaget på ansøgningen fra en kvinde, når der efter omstændighederne er formodning for, at der har fundet kønsdiskrimination sted, således som det er tilfældet i denne sag. Den kvindelige ansøger, som ønsker at godtgøre, at der rent faktisk er begået forskelsbehandling på grundlag af køn, vil nemlig være afskåret fra at føre bevis herfor, såfremt der ikke påhviler ansættelsesmyndigheden en begrundelespligt, da et sådant bevis i sagens natur er umuligt at føre.

15 Herom skal Domstolen henvise til dommen af 12. februar 1987 i sag 233/85, Bonino mod Kommissionen (Sml. 1987, s. 739), hvori Domstolen fastslog, at der ikke af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder kan udledes nogen pligt til at begrunde beslutninger om forfremmelse, selv om nogen af ansøgerne er kvinder. Også sagsøgerens andet argument må derfor forkastes.

16 Det andet anbringende må herefter som helhed forkastes.

Anbringendet om tilsidesættelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder

17 Sagsøgerens tredje anbringende er, at de anfægtede beslutninger er truffet i strid med princippet om ligebehandling af mænd og kvinder, idet Kommissionen har udøvet forskelsbehandling på grundlag af køn. Det fremgår nemlig af sagsøgerens bedømmelsesrapporter, at hun har alle de nødvendige kvalifikationer for at beklæde en stilling som kontorchef. Forklaringen på de afslag, hun har modtaget på sine hidtidige ansøgninger om en kontorchefstilling, kan derfor kun være, at Kommissionen bevidst forsøger at undgå kvinder i stillinger på dette niveau i hierarkiet.

18 Det bemærkes, at ansættelsesmyndigheden ifølge Domstolens faste praksis har et vidt skøn ved afgørelser om forfremmelse, og at Domstolen udelukkende kan efterprøve, om ansættelsesmyndigheden har begået en åbenbar fejl ved skønsudøvelsen (jfr. dommene af 21. april 1983 i sag 282/81, Ragusa mod Kommissionen, Sml. 1983, s. 1245, 23. oktober 1986 i sag 26/85, Vaysse mod Kommissionen, Sml. 1986, s. 3131, og 5. februar 1987 i sag 306/85, Huybrechts mod Kommissionen, Sml. 1987, s. 629).

19 Det fremgår af stillingsopslaget, at ansøgerne navnlig skulle have indgående kendskab til vedtægten og de administrative gennemførelsesbestemmelser, der gælder for EF's tjenestemænd, samt visse lederegenskaber. Det fremgår af bedømmelsesrapporterne vedrørende den foretrukne ansøger, Capogrossi, at han i tolv år havde været beskæftiget med administration af vedtægtsmæssige rettigheder og i den for-

bindelse havde udvist stor dygtighed, samt at han også i sit arbejde havde udvist udprægede lederegenskaber.

20 Det er således ikke godtgjort, at Kommissionen i forbindelse med den anfægtede udnævnelse har begået en åbenbar fejl ved skønsudøvelsen, eller at den har ladet sig lede af usaglige hensyn.

21 Det tredje anbringende må herefter forkastes.

Anbringendet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og om tilsidesættelse af institutionens bistandspligt

22 Sagsøgerens fjerde anbringende er, at Kommissionen, ved at afslå hendes ansøgning, har tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og sin bistandspligt.

23 Til støtte for det første argument henviser sagsøgeren til de talrige erklæringer, Kommissionen har afgivet om det nødvendige i at ansætte flere kvinder i ledende stillinger. Hun finder, at hun på grund af disse erklæringer havde et berettiget krav på at få tildelt den ledige stilling.

24 Det bemærkes, at sagsøgeren ikke havde fået noget direkte løfte, som kunne give hende begrundet forhåbning om den ønskede forfremmelse. Der er således intet grundlag for anbringendet om, at de anfægtede beslutninger er i strid med princippet om den berettigede forventning.

25 Vedrørende institutionens bistandspligt anfører sagsøgeren, at Kommissionen burde have taget hensyn til hendes længe nærede ønske om en forfremmelse, efter de mange afslag, hun havde modtaget på sine ansøgninger til stillinger i lønklasse A 3.

26 Det bemærkes, at bistandspligten ikke må forhindre institutionen i at træffe de foranstaltninger, som den skønner nødvendige i tjenestens interesse. der henvises herom til Domstolens dom af 29. oktober 1981 i sag 125/80, Arning mod Kom-

missionen (Sml. 1981, s. 2539). Som anført ovenfor var Kommissionens skøn vedrørende tjenestens interesse ikke behæftet med en åbenbar fejl. Den kan derfor ikke antages at have tilsidesat sin bistandspligt over for sagsøgeren, da den afslog hendes ansøgning til stillingen.

27 Også det fjerde anbringende må herefter forkastes.

28 Følgelig må sagsøgerens annullationspåstande som helhed forkastes som ubegrundede.

Erstatningspåstanden

29 Endelig har sagsøgeren nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at erstatte hende det økonomiske og ikke-økonomiske tab, hun har lidt, dels som følge af de anfægtede beslutninger, dels som følge af, at Kommissionen ikke har truffet effektive foranstaltninger for at undgå, at der i forbindelse med forfremmelser udøves forskelsbehandling på grundlag af køn.

30 Det bemærkes, at flere betingelser skal være opfyldt, for at Fællesskaberne kan ifalde ansvar. Dels skal de handlinger, institutionen kritiseres for at have begået, være ulovlige, dels skal der være lidt et tab, og endelig skal der være årsagsforbindelse mellem handlingerne og tabet.

31 Den første betingelse om, at Kommissionen har begået en ulovlig handling ved udstedelsen af de anfægtede beslutninger, er imidlertid ikke opfyldt, således som det fremgår af den foregående gennemgang af sagsøgerens annullationspåstande.

32 Vedrørende anbringendet om, at Kommisisonen har undladt at træffe effektive foranstaltninger til at undgå, at der ved forfremmelser begås forskelsbehandling på grund af køn, bemærkes, at sagsøgerens anbringende har karakter af en kritik af Kommissionens generelle personalepolitik ved ansættelse og forfremmelse af kvinder. Sagsøgeren har imidlertid ikke under sagen godtgjort nogen retlig interesse i at kritisere Kommissionens foranstaltninger til fremme af kønnenes lighed inden for EF's institutioner, hvorfor anbringendet ikke kan tages under realitetspåkendelse.

33 Følgelig må også erstatningspåstanden forkastes som ubegrundet.

Sagens omkostninger

34 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den tabende part til at afholde sagens omkostninger. I henhold til procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne imidlertid selv de udgifter, de har afholdt i sager anlagt af de ansatte ved Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

1) **Kommissionens frifindes for sagsøgerens annullationspåstande.**

2) **Kommissionen frifindes for sagsøgerens erstatningspåstand.**

3) **Hver part bærer sine omkostninger.**

Bosco Joliet Schockweiler

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. december 1987.

P. Heim
Justitssekretær

G. Bosco
Formand for Første Afdeling